

Odwiedziny królowej. Pokaz obrazu "Portret Anny Austriaczki" Petera Paula Rubensa

Odwiedziny królowej

Pokaz obrazu „Portret Anny Austriaczki” Petera Paula Rubensa

2 grudnia 2021 r.–14 lutego 2022 r.

Nadchodząca zima będzie na Zamku wyjątkowo gorąca, jeśli chodzi o temperaturę emocjonalną towarzyszącą obcowaniu z wielką sztuką. Prócz dwóch arcydzieł Caravaggia i ponad czterdziestu mniej znanych, ale artystycznie nie mniej wybitnych płócien caravaggionistów z Włoch i Europy Północnej będzie można podziwiać obraz jeszcze jednego z europejskich gigantów pędzla. Zachwycający *Portret Anny Austriaczki* Petera Paula Rubensa już niebawem zagości w zamkowych progach i będzie dostępny w ramach trasy zwiedzania.

Anna Austriaczka (1601-1666) była hiszpańską księżniczką pochodzącą z rodu Habsburgów. W wieku 14 lat została żoną również 14-letniego Ludwika XIII i stała się królową Francji i Nawarry. Jej małżeństwo było planowane już od dnia narodzin i miało posłużyć do zawarcia politycznego sojuszu Hiszpanii z Francją. Mimo pozycji tzw. królowej królującej (fr. reine régnante) przez wiele lat pozostawała w cieniu sprawujących faktycznie ster władzy Marii Medycejskiej, matki Ludwika XIII i kardynała Richelieu. Dopiero po ich śmierci (1642) oraz śmierci Ludwika XIII (1643) jej los uległ odmianie. Została mianowana regentką w imieniu małoletniego Ludwika XIV i, podobnie jak jej adwersarze, przez blisko 10 lat sprawowała faktyczne rządy, wspólnie z kardynałem Mazzarinim. Anna Austriaczka była miłośniczką sztuk pięknych i biżuterii, co w zostało uwiecznione w kulturze popularnej dzięki powieści *Trzej Muszkieterowie* Alexandre'a Dumasa, a następnie jej licznym ekranizacjom.

Królowa była wielokrotnie przedstawiana przez rozmaitych artystów, ale jej najbardziej efektowne portrety wyszły spod pędzla Petera Paula Rubensa (1577-1640), jednego z najslawniejszych malarzy wszechczasów, autora takich dzieł jak *Sąd Parysa* (ok. 1636) czy *Portret Heleny Fourment w futrze* (1636-1638). Rubens otrzymywał wielką liczbę zleceń i aby je wszystkie zrealizować zatrudniał wielu uczniów i pomocników. Współpracy wymagało szczególnie stworzenie płócien wielkoformatowych, takich jak cykl *Historia Marii Medycejskiej* (1622-1625). Współtworzenie obrazów było wówczas powszechną praktyką, zwłaszcza wśród artystów cieszących się dużą popularnością. Mistrz nadzorował całość, malował najistotniejsze elementy kompozycji, dokonywał poprawek i sygnował dzieła swoim nazwiskiem. Brał także udział w tworzeniu replik portretów, malowanych na zlecenie dworów panujących. Było to zadanie niezwykle istotne, gdyż portrety aktualnie panujących władców były eksponowane w licznych rezydencjach oraz przekazywane jako dary w dowód przyjaźni. Prezentowany na Zamku portret królowej Anny Austriaczki jest doskonałym przykładem takiej praktyki – uważa się, że został stworzony w pracowni Rubensa, z jego osobistym udziałem. Najbliższą analogią dzieła jest obraz z kolekcji Museo del Prado, od którego jest większy i różni się detalami tła.